

NORMATIVA REGULADORA DELS TREBALLS FI DE GRAU

(Aprovada per la Comissió Acadèmica de la Facultat de Filologia el dia 25 de gener de 2019)

1. Introducció

El Real Decreto 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris, modificat pel RD 861/2010, de 2 de juliol, indica que els ensenyaments oficials de grau tenen com a finalitat l'obtenció per part de l'estudiant d'una formació de caràcter general, en una o diverses disciplines, orientada a la preparació per a l'exercici d'activitats de caràcter professional.

A l'art. 12.2 s'assenyala de manera específica el Treball Final de Grau (en endavant, TFG), que ha de formar part del pla d'estudis, i en l'article 12.7 s'assenyala que ha de tenir entre 6 i 30 crèdits, que ha de fer-se en la fase final del pla d'estudis, i que ha d'estar orientat a l'avaluació de les competències associades al títol.

El TFG és una matèria en la qual globalment s'avalua si l'estudiant ha adquirit els coneixements apresos durant la titulació, i si ha assolit les competències transversals i específiques per al desenvolupament de la professió. Així doncs, l'estudiant hi ha d'aplicar gran part de la formació adquirida durant el grau. De les normes i directrius estatals i de la Universitat de Barcelona es deriva que el TFG no és un treball de recerca de grans dimensions i rellevància, original i inèdit, etc., més propi dels estudis de postgrau.

El TFG està regulat per les *Normes generals reguladores dels treballs de fi de grau de la Universitat de Barcelona*, aprovades pel Consell de Govern de 7 de juny de 2011. Aquestes Normes estableixen que cada Facultat elaborarà la seva pròpia normativa de TFG. La Comissió Acadèmica de la Facultat de Filologia va aprovar el dia 11 de novembre de 2011 la *Normativa de Treball de Fi de Grau de la Facultat de Filologia*. La nova normativa, que substituïa l'anterior i es beneficiava de l'experiència de tres cursos de TFG, responia a la voluntat d'introduir millores en el procés de gestió, tutoria i avaluació del TFG dels graus del Centre així com de la necessitat d'incloure el TFG del grau de Comunicació i Indústries Culturals. En Comissió Acadèmica de la Facultat de Filologia del dia 8 de juliol de 2016 s'introdueixen algunes modificacions per acomplir el pla de millora derivat del procés d'acreditació dels graus.

2. Objecte

Aquesta normativa regula la definició, característiques, organització, elaboració, avaluació, qualificació i publicació dels TFG dels graus impartits a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona.

Les especificitats dels TFG dels graus de Filologia, d'una banda, i del grau de Comunicació i Indústries Culturals, d'una altra, queden fixades a [l'annex 1](#) d'aquesta normativa. Aquestes especificitats esdevenen una Guia per a l'elaboració del TFG per a tutors i estudiants.

3. Definició i característiques del TFG

El TFG s'entén com una matèria orientada a l'avaluació integrada de competències transversals i específiques associades al títol de grau. El TFG comporta la realització per part de l'estudiant i de manera individual d'un projecte, un estudi, una memòria o un treball en què s'apliquin, s'integrin i es desenvolupin les competències (coneixements, destreses i actituds) adquirides al llarg de la titulació.

Extraordinàriament, i quan la dificultat, complexitat o la interdisciplinarietat del treball ho justifiquin, es pot fer en grup (màxim 3 estudiants); en aquests casos cal que el tutor elabori un breu informe justificatiu del treball i que el coordinador del TFG de l'ensenyament ho autoritzi.

En el cas de l'alumnat acollit a un programa de mobilitat internacional, cal tenir present que l'avaluació, quan escau, és competència de la universitat estrangera, tal com es recull a l'article 28.3 de la *Normativa de mobilitat internacional d'estudiants de la Universitat de Barcelona*. En el cas de la mobilitat nacional, és també competència de la universitat de destinació.

El TFG es pot dur a terme de manera simultània o bé consecutiva a la realització de pràctiques externes curriculars (obligatòries o optatives). En aquest cas, l'estudiant pot vincular ambdues assignatures.

Com a norma general, el TFG s'ajustarà a algun dels tipus següents:

- Estudi d'aprofundiment i/o síntesi a partir de la recerca de fonts bibliogràfiques (estat de la qüestió, revisió, síntesi, desenvolupament teòric i conceptual).

- Assaig o treball on s'apliquin els coneixements i destreses adquirits.
- Treball creatiu de caràcter professional vinculat, preferentment, a les pràctiques externes curriculars. Les activitats formatives del TFG corresponen fonamentalment al treball autònom de l'estudiant.

El treball es fa sota la supervisió d'un tutor que orienta l'estudiant sobre el tema, qüestions formals i metodològiques, bibliografia, etc.

El procediment, requisits i criteris d'avaluació del TFG han d'estar en consonància amb els crèdits obligatoris del TFG que s'estableix en el pla d'estudis dels ensenyaments.

4. Organització acadèmica del TFG

La Comissió Acadèmica de la Facultat és l'òrgan que aprova la normativa reguladora dels TFG de la Facultat i, juntament amb els Consells d'Estudis, és l'òrgan responsable de vetllar-ne el compliment, en el marc de les Normes generals reguladores dels treballs de fi de grau de la Universitat de Barcelona, aprovades pel Consell de Govern de 7 de juny de 2011.

Són funcions dels coordinadors de TFG:

- Elaborar el pla docent de l'assignatura TFG.
- Aprovar, si escau, les peticions extraordinàries de TFG especials i d'elaboració en grup.
- Assignar el tutor del TFG.
- Fixar i publicar el dia i lloc de les sessions col·lectives i de les sessions orals públiques de cada TFG.
- Resoldre les incidències ordinàries que es puguin produir en tot el procés dels TFG i, si escau, traslladar les incidències a la Comissió de TFG perquè les resolgui.
- Executar, en allò que els pertorqui, els acords de la Comissió Acadèmica de la Facultat, respecte dels TFG.

5. Pla docent

L'assignatura TFG de cadascun dels ensenyaments de grau ha de tenir el seu pla docent, que concretarà i detallarà el que estableix aquesta normativa i que haurà de tenir un format i contingut que respongui a la normativa reguladora dels plans docents a la UB.

6. Tutoria del TFG

El TFG es fa sota l'orientació d'un tutor de TFG, que ha d'actuar com a dinamitzador i facilitador del procés d'aprenentatge.

El tutor haurà de ser professor, preferentment, amb docència vinculada al grau corresponent.

La tutoria d'un TFG s'estructurarà en un nombre establert de sessions presencials de grup i una sèrie de sessions de tutoria individual. En tot cas, s'hauran de fer, com a mínim, tres sessions individuals i dues sessions col·lectives.

Les funcions d'aquest professorat tutor són:

- Delimitar el tema i els objectius del TFG.
- Si escau, proposar el canvi de tutor de TFG de l'estudiant.
- Orientar el treball de l'estudiant.
- Fer el seguiment del treball de l'estudiant al llarg del semestre de realització del TFG, a partir de sessions col·lectives i individuals.
- Participar en la qualificació dels TFG tal com s'estableix en [l'annex 2](#) d'aquesta normativa.

El professorat tutor pot orientar l'estudiant en relació amb:

- Delimitació del tema.
- Plantejament d'objectius.
- Establiment del calendari d'elaboració del TFG.
- Orientacions documentals i metodològiques.
- Seguiment del desenvolupament del treball.
- Obtenció de conclusions.
- Pautes per a l'exposició oral i defensa del TFG, si escau.

El reconeixement de l'activitat acadèmica del professor tutor dels TFG s'ha d'ajustar al que s'estableix a les directrius per a l'organització academicodocent de la Universitat de Barcelona.

7. Assignació o elecció de temes de TFG

En l'assignació o elecció de temes de TFG s'ha de tenir present que, per tal que es puguin avaluar les competències assolides per l'estudiant, la temàtica escollida com a objecte d'estudi ha d'estar directament vinculada a les matèries que configuren el grau.

Per a l'elecció del tema del TFG el tutor ha de facilitar una selecció de temes a l'estudiant o bé pot atendre les propostes de l'estudiant en aquest sentit. En qualsevol cas, l'elecció que faci l'estudiant haurà de tenir el vistiplau del tutor.

8. Matriculació del TFG

L'estudiant ha de redactar el TFG quan es troba en la fase final del pla d'estudis. El podrà fer un cop superats un mínim de 180 crèdits de la titulació i en tenir matriculats tots els crèdits que li manquen per obtenir el títol.

Per tal que es pugui acomplir aquest requisit marcat per la normativa i pel mateix pla d'estudis, la matriculació es farà d'acord amb el procediment publicat per la Secretaria de la Facultat de la Facultat al calendari oficial de matrícula de cada curs.

En un primer termini, l'estudiant formalitzarà la matrícula dels crèdits que li resten per finalitzar els estudis, exceptuant l'assignatura TFG i, paral·lelament, sol·licitarà a la Secretaria de la Facultat (SED) l'autorització per poder afegir-hi aquesta assignatura. En un segon termini, un cop revisat el seu expedient i obtinguda l'autorització, l'alumne matricularà el TFG.

La Facultat obrirà dos terminis de matriculació del TFG, corresponents al primer i segon semestre del curs acadèmic, mantenint sempre el procediment esmentat.

9. Avaluació i qualificació del TFG

Els períodes d'avaluació del TFG s'ajustaran al calendari d'avaluació establert per a cada curs acadèmic.

L'avaluació del TFG és continuada. L'avaluació també tindrà en compte, com a mínim, els aspectes següents: la qualitat científica del contingut del treball, la qualitat formal del treball escrit, la qualitat expositiva oral i la capacitat de debat i defensa demostrades per l'estudiant al llarg de les sessions presencials de tutoria.

Els criteris i valors percentuals que hauran de regir l'avaluació global i la qualificació final resultant seran aprovats pels Consells d'Estudi de la Facultat, a proposta de les Comissions de TFG, s'inclouran al pla docent i s'incorporaran al document de rúbriques avaluadores.

Així, en el pla docent s'inclouran els criteris i les evidències que configuren el sistema d'avaluació i la ponderació de cadascuna. Les evidències han de ser, com a mínim:

1. Les tutories individuals, on s'han d'avaluar especialment les competències transversals següents:

- Capacitat de crítica i autocrítica;
- Capacitat creativa en la presa de decisions;
- Capacitat per organitzar i planificar el treball;
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat;
- Capacitat per localitzar, avaluar críticament, utilitzar i sintetitzar la informació bibliogràfica.

2. La memòria escrita, on s'ha d'avaluar el rigor i la qualitat del contingut del treball i la qualitat formal del treball escrit (correcció ortogràfica i gramatical, estructura del discurs i ús pertinent del lèxic).

És requisit indispensable que l'estudiant aprovi la memòria escrita per poder superar l'assignatura. Les Comissions de TFG acordaran els requisits i característiques formals i de contingut de la memòria escrita. Aquestes precisions s'inclouran al pla docent corresponent de l'assignatura de cada titulació.

3. La presentació oral o defensa del treball, on s'ha de jutjar especialment la capacitat comunicativa oral; és a dir, la correcció en l'expressió i la capacitat de comunicació i debat de l'estudiant.

Atesa la naturalesa singular del TFG, en el qual s'han d'avaluar competències transversals que només poden avaluar-se a través del seguiment i tutoria de l'estudiant, no hi ha la possibilitat d'acollir-se a l'avaluació única.

Per poder dur a terme la reavaluació del TFG és requisit que l'estudiant hagi fet les tutories individuals i col·lectives dins del període de l'avaluació continuada.

10 . Constitució dels Tribunals de TFG i acte públic de defensa

Deu dies abans que els estudiants facin la defensa del TFG, cal que el coordinador de TFG de cada grau comuniqui a coordinació d'estudis el nombre i la composició de les comissions avaluadores que han d'avaluar els TFG. També ha d'indicar el dia, hora i lloc de la celebració de les sessions d'avaluació i l'ordre d'exposició dels estudiants.

Cada comissió avaluadora estarà formada per tres professors doctors preferiblement del grau en què està matriculat l'estudiant, per bé que també pot formar part de la comissió un professor doctor d'un altre grau, que sigui d'un camp afí al treball que desenvolupa l'estudiant. La comissió consta d'un president, d'un vocal i d'un secretari.

El tutor, que forma part de la comissió avaluadora, designa, amb la col·laboració del coordinador, els altres dos membres. El director de cada departament expedirà, prèvia sol·licitud, un document on consti la participació del professorat en les comissions avaluadores.

L'alumne convocat a la defensa del TFG té 15 minuts per poder fer-ne la presentació. La comissió avaluadora ha de judicar-ne la presentació oral (30% de la nota). A continuació els membres de la comissió poden fer-hi els comentaris o preguntes que considerin escaients. El secretari de la comissió empena l'acta conjunta, que serà signada pel coordinador del TFG o persona en qui delegui.

11. Publicació del TFG

En el moment de lliurar la memòria escrita, l'estudiant presentarà una declaració signada d'autoria. Addicionalment, i d'acord amb el que dicten les Normes generals reguladores dels Treballs de fi de grau de la UB, els drets de propietat intel·lectual o de propietat industrial dels TFG es regularan en els termes i condicions previstos en la legislació vigent.

Sempre respectant els termes legals vigents, els Treballs de Fi de Grau amb nota igual o superior a 9 de cada titulació seran publicats per les comissions de TFG de la Facultat al Dipòsit Digital UB.

12. Seguiment i millora del procés

La Comissió Acadèmica de la Facultat aprovarà els models d'enquesta de satisfacció per als estudiants i tutors.

Ambdues enquestes tindran per objecte recollir informació sobre la valoració que els alumnes i tutors fan del disseny, gestió, tutoria i avaluació del TFG.

La informació recollida serà analitzada per les comissions de TFG, pels Consells d'Estudis i per la Comissió Acadèmica de la Facultat per tal que esdevingui una eina per a la millora continuada de la qualitat per part del Centre.

Annex 1

[Especificitats dels TFG dels graus de Filologia i del grau de Comunicació i Indústries Culturals](#)

Annex 2

[Sistema d'avaluació dels TFG](#)